

SBÍRKA ZÁKONŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Částka 7

Rozeslána dne 27. února 1997

Cena Kč 12,-

O B S A H:

23. Nález Ústavního soudu České republiky ve věci ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 22. července 1996 č. j. 28 To 191/96-15
 24. Nález Ústavního soudu České republiky ve věci návrhu na zrušení části ustanovení § 2 zákona č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další vztahy týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací, ve znění zákona č. 247/1991 Sb., a části ustanovení § 1 odst. 2 zákona České národní rady č. 232/1991 Sb., o podmínkách a způsobu navrácení majetkových práv vyplývajících ze zákona č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další vztahy týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací, ve znění zákona České národní rady č. 312/1991 Sb.
 25. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Memoranda o porozumění mezi vládou České republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska o vzájemné správní pomoci jejich celních správ
 26. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Obchodní dohody mezi vládou České republiky a vládou Republiky Chorvatsko
 27. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Usnesení č. 5/1996 Smíšeného výboru Evropského společenství a Evropského sdružení volného obchodu (ES-ESVO) „Společný tranzitní režim“ k prodloužení zákazu použití globální záruky, který byl vydán usneseními č. 1/1996 a č. 2/1996 Smíšeného výboru ES-ESVO „Společný tranzitní režim“
-

23

NÁLEZ

Ústavního soudu České republiky

Jménem České republiky

IV. senát Ústavního soudu České republiky rozhodl dne 28. listopadu 1996 ve věci ústavní stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 22. července 1996 č. j. 28 To 191/96-15

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 22. července 1996 č. j. 28 To 191/96-15 se zrušuje.

Odůvodnění

Ve včas podané ústavní stížnosti proti shora uvedenému usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, jímž byla zamítnuta stížnost stěžovatele proti usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 30. května 1996 č. j. 18 Nt 1258/96-6 o vzetí stěžovatele do vazby z důvodů § 67 písm. a), b) trestního řádu, stěžovatel setrvává na svém stanovisku, že napadeným usnesením byla porušena ustanovení článku 8 odst. 2, 3, 5 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Obecné soudy rozhodovaly totiž o stěžovatelově vazbě na návrh státního zástupce v rozporu s ustanovením § 77 odst. 1 trestního řádu, neboť doba omezení jeho osobní svobody přesáhla 24 hodin. Instituty zadržení osoby podezřelé podle ustanovení § 76 trestního řádu a zajištění podle § 14 odst. 1 písm. d), e) zákona ČNR č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, jsou obsahově zcela shodné. Pokud tedy Listina v článku 8 odst. 3 stanoví, že zadržená osoba musí být nejpozději do 24 hodin propuštěna na svobodu, vztahuje se toto ustanovení jak na postup podle § 76 odst. 1 trestního řádu, tak i na postup podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. e) zákona ČNR č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Z těchto důvodů stěžovatel měl být okamžitě propuštěn na svobodu, takže rozhodování o jeho vazbě nepřicházelo vůbec v úvahu. Soudy rozhodující o vazbě se navíc náležitě nezabývaly ani tím, zda jsou dány důvody vazby stanovené zákonem. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby jeho ústavní stížnosti bylo vyhověno pro porušení článku 8 odst. 2, 3, 5 Listiny a aby napadené usnesení bylo zrušeno.

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci uvedl ve vyjádření předsedkyně senátu, že pokud stěžovatel byl zajištěn podle § 14 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nelze tuto dobu zajištění započítávat do doby zadržení stěžovatele podle příslušných ustanovení trestního řádu. Lhůta 24 hodin, ve které je státní zástupce podle § 77 odst. 1 trestního řádu povinen zadržet osobu předat soudu s návrhem na vzetí do vazby, počíná běžet teprve okamžikem zadržení obviněného podle § 76 odst. 1 trestního řádu. Tento názor, jak se ve vyjádření dále uvádí, vychází nejen z výše citovaných ustanovení trestního řádu, ale je v souladu i s komentářem k trestnímu řádu a rozhodnutím publikovaným pod č. 10/1995 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek. V projednávané věci byly pak důvody pro vzetí do vazby nepochybně dány.

Ústavní soud, jak již vyslovil v řadě svých nálezů, není soudem nadřízeným soudům obecným, není vrcholem jejich soustavy, a již proto nemůže na sebe atrahovat právo přezkumného dohledu nad jejich činností, pokud tyto soudy ve své činnosti postupují ve shodě s obsahem hlavy páté Listiny. V tomto směru zjistil Ústavní soud z vyšetřovacího spisu Policie ČR, Krajského úřadu vyšetřování, pracoviště Česká Lípa, č. CVS: KVV-63/20-95, a v něm založeného záznamu Policie ČR, Okresního ředitelství v České Lípě ze dne 28. května 1996, že stěžovatel byl zajištěn dne 27. května 1996 ve 13.30 hod. na Okresním ředitelství Policie ČR v Jeseníku a vzhledem k podezření ze spáchání trestné činnosti byl po „vytěžení“ převezen do České Lípy, kde byl umístěn do cely k zajištění a dne 28. května 1996 ve 12.30 hod. byl předán vyšetřovateli k výsledku. Z protokolu o zadržení obviněného sepsaného dne 28. května 1996 ve 13.15 hod. Policií ČR, Krajským úřadem vyšetřování, pracoviště Česká Lípa, je dále patrné, že stěžovatel byl podle § 75 trestního řádu zadržen a toto zadržení bylo oznámeno státnímu zástupci dne 28. května 1996 ve 13.30 hod. Policie ČR, Krajský úřad vyšetřování, pracoviště Česká Lípa, učinila poté dopisem ze dne 29. května 1996 Krajskému státnímu zastupitelství v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci podnět k návrhu na uvalení vazby a uvedené státní zastupitelství následně navrhlo podle § 68 trestního řádu vzetí stěžovatele do vazby. Tento návrh byl dne 29. května 1996 předán Okresnímu soudu v Liberci, jenž usnesením ze dne 30. května 1996 č. j. 18 Nt 1258/96-6 rozhodl o vzetí stěžovatele do vazby z důvodů § 67 písm. a), b) trestního řádu. O stížnosti stěžovatele proti tomuto usnesení rozhodl Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci usnesením ze dne 22. července 1996 č. j. 28 To 191/96-15 tak, že stížnost podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítl. V důvodech svého rozhodnutí konstatuje, že při

rozhodování o vazbě je třeba důsledně vycházet z ustanovení trestního řádu, který je pro soudce směrodatným, a vzhledem k němuž k zadržení stěžovatele došlo dne 28. května 1996 ve 13.15 hod. Pokud pak ještě dříve došlo k zajištění stěžovatele v souladu s ustanovením § 14 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nepřísluší soudu tento postup přezkoumávat, neboť pro soudce rozhodujícího o existenci vazebních důvodů je směrodatné pouze příslušné ustanovení trestního řádu. V napadeném usnesení krajský soud dále dospěl k závěru, že na straně stěžovatele jsou dány důvody vazby podle § 67 písm. a), b) trestního řádu.

Zajištění podle ustanovení § 14 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., v původním znění, mělo v podstatě ryze pořádkovou povahu, neboť jeho účelem bylo eliminovat bezprostředně hrozící nebo již probíhající jednání spočívající v ohrožení života zajištěného nebo života nebo zdraví jiných osob nebo majetku [§ 14 odst. 1 písm. a) citovaného zákona], v pokusu o útěk při předvedení podle § 12 odst. 8 a § 13 odst. 5 [§ 14 odst. 1 písm. b) citovaného zákona] nebo ve slovním urážení na policejním útvaru, a to jiné osoby nebo policisty, a nebo v úmyslném znečišťování či poškozování zařízení nebo policejního majetku [§ 14 odst. 1 písm. c) citovaného zákona]. Novela tohoto zákona provedená zákonem ČNR č. 26/1993 Sb., kterým se mění a doplňují některé zákony v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti, a o opatřeních s tím souvisejících, rozšířila však dosavadní důvody zajištění o důvody opravňující zajistit osobu, která byla přistižena při spáchání trestného činu [§ 14 odst. 1 písm. d)] nebo která na základě kriminalisticky doložitelných informací je podezřelá z přípravy, pokusu nebo spáchání trestného činu [§ 14 odst. 1 písm. e)]. Touto novelizací byl institut zajištění v obou novelizovaných případech posunut již do ryze trestněprocesní roviny. Zajištění nesleduje totiž v posléze uvedených případech pouhý pořádkový účel, neboť oč zde jde, je ve skutečnosti zadržení buď pachatele trestného činu, nebo osoby podezřelé z přípravy, pokusu nebo spáchání trestného činu. Ústavní soud má proto pochybnosti o ústavnosti současné judikatury obecných soudů řídící se názorem vyjádřeným v usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 1. února 1994 sp. zn. 9 To 47/94 a publikovaným ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 10/1995. Podle tohoto stanoviska obecných soudů, pokud byla osobní svoboda podezřelého omezena jeho zajištěním podle § 14 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nelze dobu tohoto zajištění započítávat do doby zadržení obviněného podle příslušných ustanovení trestního řádu. Ústavní soud má naopak za to, že dojde-li k zajištění osoby podezřelé ze spáchání trestného činu, je třeba lhůtu 24 hodin podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona ČNR č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, včítat do 24hodinové lhůty pro zadržení podle § 75, 76 trestního řádu. Opačný přístup ke vztahu zajištění podle § 14 odst. 1 písm. d), e) zákona ČNR č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a zadržení podle § 75, 76 trestního řádu, jak je zatím běžný v řízení před obecnými soudy, je podle názoru Ústavního soudu v rozporu s článkem 8 odst. 3 Listiny, podle kterého zadržená osoba musí být nejpozději do 24 hodin propuštěna na svobodu nebo odevzdána soudu. Soudce pak musí zadrženou osobu do 24 hodin od převzetí vyslechnout a rozhodnout o vazbě nebo ji propustit na svobodu.

Byl-li tedy stěžovatel zajištěn již 27. května 1996 ve 13.30 hod. pro podezření ze spáchání trestného činu, nato dne 28. května 1996 ve 13.15 hod. podle § 75 trestního řádu zadržen a soudu předán teprve dne 29. května 1996, stalo se tak již po uplynutí 24 hodinové lhůty. Z uvedeného třeba dále dovodit, že měl-li stěžovatel být propuštěn na svobodu (§ 75 věta třetí trestního řádu) a státní zástupce tak neučinil a naopak podal podle § 68 trestního řádu návrh na vzetí stěžovatele do vazby, nemohly obecné soudy o takovém návrhu zatíženém zmíněným nezhojitelným nedostatkem vůbec věcně rozhodovati. Tím, že obecné soudy nezohlednily tento zásah do osobní svobody stěžovatele a bez ohledu na, že zákona vyplývající, nutnost jeho propuštění akceptovaly návrh státního zástupce a rozhodly o stěžovatelově vazbě, porušily stěžovatelova ústavně zaručená práva zakotvená v článku 8 odst. 2, 3, 5 Listiny.

Ústavní soud proto, aniž by již mohl vůbec dále zkoumat důvody vazby podle § 67 písm. a), b) trestního řádu, ústavní stížnosti pro porušení článku 8 odst. 2, 3, 5 Listiny podle ustanovení § 82 odst. 2 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, vyhověl a napadené usnesení podle ustanovení § 82 odst. 3 písm. a) citovaného zákona zrušil.

Předsedkyně IV. senátu Ústavního soudu České republiky:

JUDr. Zarembová v. r.

24

NÁLEZ

Ústavního soudu České republiky

Jménem České republiky

Ústavní soud České republiky rozhodl dne 10. prosince 1996 v plénu o návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení

- a) slov „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. do 31. 12. 1991“ v § 2 zákona č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další otázky týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací,
 - b) slov „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, do 31. 12. 1991“ v § 1 odst. 2 zákona České národní rady č. 232/1991 Sb., o podmínkách a způsobu navrácení majetkových práv vyplývajících ze zákona č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další otázky týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací,
 - c) slov „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. do 31. 12. 1991“ v § 2 zákona č. 247/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další vztahy týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací,
- za účasti Parlamentu České republiky jako účastníka řízení a Jednoty Orel Zlín-Malenovice, zastoupené JUDr. J. N., advokátem ve Zlíně, jako vedlejšího účastníka řízení o návrhu na zrušení slov „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb.“ v § 2 zákona č. 173/1990 Sb.

takto:

Návrh se zamítá.

Odůvodnění

Dne 15. prosince 1995 skupina 43 poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky pod vedením JUDr. Ing. Jiřího Karase podala podle článku 87 odst. 1 písm. a) Ústavy České republiky a § 64 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, návrh na zrušení:

- a) slov „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. do 31. 12. 1991“ v § 2 zákona č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další otázky týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací,
- b) slov „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, do 31. 12. 1991“ v § 1 odst. 2 zákona České národní rady č. 232/1991 Sb., o podmínkách a způsobu navrácení majetkových práv vyplývajících ze zákona č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další otázky týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací,
- c) slov „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. do 31. 12. 1991“ v § 2 zákona č. 247/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další vztahy týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací.

Vzhledem k obsahu návrhu a příslušných pasáží Sbírky zákonů Ústavní soud má za to, že petit návrhu by měl správně znít tak, že se zrušují:

1. slova „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. do 31. prosince 1991“ v § 2 zákona č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další vztahy týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací, ve znění zákona č. 247/1991 Sb.,
2. slova „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, do 31. prosince 1991“ v § 1 odst. 2 zákona České národní rady č. 232/1991 Sb., o podmínkách a způsobu navrácení majetkových práv vyplývajících ze zákona č. 173/1990 Sb., kterým se zrušuje zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy, a kterým se upravují některé další vztahy týkající se dobrovolných tělovýchovných organizací, ve znění zákona České národní rady č. 312/1991 Sb.

Nepřesnost petitu návrhu spočívá v tom, že pod body a) a c) svého návrhu navrhovatel žádá o zrušení jednoho a téhož, byť novelizovaného, ustanovení zákona a pod bodem b) návrhu, i když text napadeného

ustanovení cituje v jeho novelizovaném znění, z označení právního předpisu není patrné, že byl novelizován. Jinak je však návrh srozumitelný a má všechny zákonné formální a obsahové náležitosti a lze jej v této podobě projednat a rozhodnout o něm. Proto nebylo nutné a účelné upozorňovat navrhovatele na vady návrhu, které mají pouze formální povahu a jsou vyvolány jen určitou nedůsledností z legislativnětechnického hlediska, a vyzývat ho k jejich odstranění.

Jednota Orel Zlín-Malenovice podala ústavní stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 16. února 1995 sp. zn. 13 Co 306/94 a spolu s ní podle § 74 zákona č. 182/1993 Sb. návrh na zrušení slov „uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb.“ v § 2 zákona č. 173/1990 Sb. Usnesením ze dne 6. února 1996 sp. zn. IV. ÚS 170/95 bylo řízení o ústavní stížnosti přerušeno a návrh na zrušení části právního předpisu byl postoupen plénu podle § 78 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb. Usnesením ze dne 16. února 1996 sp. zn. Pl. ÚS 2/96 byl tento návrh v souladu s § 35 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. odmítnut pro nepřipustnost (překážka litispendence). Jednota Orel Zlín-Malenovice má však v příslušné části řízení o návrhu skupiny poslanců postavení vedlejšího účastníka podle § 28 odst. 2 a § 35 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb.

Navrhovatel namítl rozpor napadených ustanovení zákonů

- a) s články 1 a 10 Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“), případně s obdobnými ustanoveními o lidských právech sjednanými v Chartě Spojených národů, v Mezinárodním paktu o občanských a politických právech a v Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech,
 - b) s články 1, 3, 4 a 11 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a s obdobnými ustanoveními o lidských právech sjednanými v uvedených mezinárodněprávních dokumentech
- a návrh na zrušení uvedených zákonných ustanovení odůvodnil zejména těmito argumenty:

Zákony bývalého Federálního shromáždění a bývalé České národní rady měly vytvořit právní základ pro navrácení majetkových práv dobrovolných tělovýchovných organizací, která jim byla odňata zákonnými předpisy přijatými zákonodárným orgánem totalitního státu v době, již zákon č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, nazývá dobou ničení tradičních hodnot evropské civilizace, vědomého ničení a porušování lidských práv a svobod, morálního a hospodářského úpadku, provázeného justičními zločiny a terorem proti nositelům odlišných názorů a destrukcí tradičních principů vlastnictví. Ve skutečnosti byl těmito zákony převážně legalizován stav vytvořený totalitním režimem, protože okruh subjektů povinných k navrácení majetkových práv spolkům (společenským organizacím) byl vymezen tak, že většinou noví vlastníci (držitelé) tuto povinnost nemají. Tyto právní předpisy uzákonily principy nepřijatelné pro civilizovanou právní společnost, a to

1. že držitel protiprávně odňatého majetku jej nemusí vracet,
2. že riziko plynoucí z koupě protiprávně odňaté věci nemusí nést kupující této věci, ale její původní (pravý) vlastník,
3. že zákonem potvrzená právní kontinuita mezi původním spolkem (společenskou organizací) a spolkem (organizací), který po listopadu 1989 obnovil činnost, nemá účinnost, pokud se týká majetkových práv.

V naprosté většině případů odnětí majetku spolkům provedená orgány totalitního režimu v době nesvobody, tj. od února 1948 do listopadu 1989, stejně jako zrušení spolků byla podle navrhovatele nezákonná, protože se uskutečnila v rozporu i s tehdy platnými zákony. Úprava podmínek a způsobu navrácení majetkových práv, jak ji přinesly napadené právní předpisy, je nejpozději od 1. ledna 1993, ve skutečnosti však již od samého počátku, protiústavní, neboť tyto zákony, přijaté polistopadovými zastupitelskými sbory, neuložily povinnost k navrácení majetkových práv spolkům všem, kdo tento majetek drží, a to ani čs. státu, a tím porušily lidská práva zaručená mezinárodními smlouvami. Článek 11 Listiny zaručuje každému právo vlastnit majetek a vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva umožňuje jen ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu. Z této úpravy vyplývá i právo na ochranu vlastnictví, kterou má poskytovat stát. Pokud stát tuto svoji povinnost neplní a zákonodárné sbory přijímají zákony, které v rozporu se zásadou rovnosti zvýhodňují stát, případně jedny subjekty proti subjektům jiným (spolkům), jde o typické porušení ústavních předpisů, konkrétně článků 1 a 11 Listiny a článku 96 Ústavy. Inkriminovaná zákonná ustanovení hrubě porušila přirozené právo společenských organizací a spolků na vrácení majetkových práv tím, že stanovila okruh subjektů povinných k vrácení majetku tak úzce, že většina odňatého majetku nemohla být vrácena a došlo k porušení článku 11 Listiny o ochraně vlastnického práva a obdobných ustanovení mezinárodních smluv.

Z návrhu vyplývá, že jde o požadavek rozšíření okruhu povinných subjektů v rámci navrácení majetkových práv dobrovolných organizací.

Jde v podstatě o to, že podle navrhovatele měly uvedené zákony uložit povinnost k navrácení majetkových práv dobrovolných organizací každému, kdo má tento majetek v držení.

Účastníkem řízení je vedle navrhovatele Parlament České republiky (§ 28 odst. 1, § 69 zákona č. 182/1993 Sb.). Zákony, jejichž částečné zrušení je navrženo, sice vydaly Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky a Česká národní rada, nástupnictví Parlamentu České republiky však vyplývá jednak z čl. 3 odst. 1 ústavního zákona České národní rady č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky, jednak z Ústavy.

Ústavní soud nejprve zkoumal, jak mu ukládá § 68 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., byly-li napadené zákony přijaty a vydány v mezích ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem. V době vydání zákonů a jejich novel byly kompetence zákonodárných sborů dány ustanoveními čl. 29 a násl., resp. čl. 102 a násl. ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ve znění pozdějších předpisů. Z předložených archivních sněmovních tisků Federálního shromáždění a České národní rady, které Ústavní soud vyžádal z Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, bylo zjištěno, že schůzí, na nichž se o zákonech a později o jejich novelizacích hlasovalo, se zúčastnil dostatečný počet poslanců, zákony byly přijaty potřebným počtem hlasů, byly podepsány příslušnými ústavními činiteli a byly řádně vyhlášeny ve Sbírce zákonů. Zákony, jejichž jednotlivá ustanovení skupina poslanců navrhuje zrušit, se staly platnou součástí našeho právního řádu a jsou jí dosud, jak vyplývá z čl. 1 odst. 1 ústavního zákona ČNR č. 4/1993 Sb.

Podle § 42 odst. 3 a § 69 zákona č. 182/1993 Sb. byl návrh zaslán Parlamentu České republiky s výzvou k vyjádření. Tehdejší předseda Poslanecké sněmovny PhDr. Milan Uhde zaujal k návrhu následující stanovisko:

Zákon č. 173/1990 Sb. přijalo bývalé Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky dne 9. května 1990 a účinnosti nabyl dnem 1. června 1990. Cílem zákona byla nezbytnost okamžitého zrušení zákona č. 68/1956 Sb., a tím odstranění legislativní záminky, která by mohla být nástupnickými organizacemi za zrušený Československý svaz tělesné výchovy zneužita k brzdění přirozeného demokratického vývoje v oblasti organizace a řízení tělesné kultury v naší zemi. V době přijetí zákona nebyla jeho jednotlivá ustanovení v rozporu s tehdy platnou Ústavou České a Slovenské Federativní Republiky ani s Listinou základních práv a svobod, neboť ústavní zákon č. 23/1991 Sb., kterým se Listina uvozuje, byl Federálním shromážděním ČSFR přijat 9. ledna 1991 a nabyl účinnosti dnem 8. února 1991. Zákon č. 247/1991 Sb. přijatý bývalým Federálním shromážděním ČSFR dne 31. května 1991 s účinností od 14. června 1991 sledoval jednak prodloužení lhůty pro uplatnění nároku u právního nástupce organizace uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. o jeden rok (ve skutečnosti šlo o půl roku), jednak stanovil moratorium případných převodů majetkových práv uvedených právních nástupců. Zákon České národní rady č. 232/1991 Sb. přijatý dne 22. května 1991 s účinností od 1. června 1991 byl vydán k provedení zákona č. 173/1990 Sb. Zákon České národní rady č. 312/1991 Sb. přijatý dne 8. července 1991 s účinností od 9. srpna 1991 reagoval na legislativnětechnické úpravy, které vyplynuly z přijetí zákona č. 247/1991 Sb. Všechny tři uvedené zákony nebyly v době jejich přijetí v rozporu s tehdy platnou Ústavou České a Slovenské Federativní Republiky; vzniká však pochybnost, zda byly plně v souladu s tehdy již účinným ústavním zákonem č. 23/1991 Sb. Za tohoto stavu věci nutno vyjádřit stanovisko, že zákonodárné sbory jednaly v přesvědčení, že přijaté zákony byly v souladu s tehdy platnou Ústavou České a Slovenské Federativní Republiky. Je na Ústavním soudu, aby v souvislosti s podaným návrhem skupiny poslanců posoudil ústavnost napadených zákonů z hlediska jejich souladu s Ústavou a ústavním pořádkem České republiky a vydal příslušné rozhodnutí.

Z dalších dokladů vyžádaných z Kanceláře Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky bylo zjištěno, že dne 18. května 1993 poslanci Jiří Karas a Jiří Stadler předložili zásady zákona o navrácení majetku spolkům, společenským organizacím a jiným občanským sdružením (sněmovní tisk 363). Zásada č. 4 zní takto: „Stanoví se povinnost toho, kdo v den účinnosti zákona vlastní majetek spolků, jej vydat, a to na základě písemné výzvy oprávněného, nejpozději však do 6 měsíců“. Zásady zákona byly organizačním výborem přikázány k projednání rozpočtovému výboru, výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu a výboru pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí.

Rozpočtový výbor ve svém usnesení ze dne 23. června 1993 č. 96 pouze konstatoval, že návrh zásad zákona projednal, výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu dne 27. ledna 1994 usnesením č. 132 rozhodl, že zásady zákona nebude projednávat, a výbor pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí nepřijal k tisku 363 žádné usnesení. Organizační výbor dne 3. března 1994 přijal usnesení č. 297, kterým vzal stanovisko výborů na vědomí, a uložil předsedovi Poslanecké sněmovny, aby je zaslal předkladatelům zásad zákona o navrácení majetku spolkům, společenským organizacím a jiným občanským sdružením. Nic dalšího se v této věci na půdě zákonodárského sboru neudálo.

Dále bylo vyžádáno podle § 48 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. vyjádření Ministerstva školství, mládeže

a tělovýchovy České republiky jako ústředního orgánu státní správy. Ministerstvo ve svém vyjádření zejména poukazuje na složitost řešení potenciálních nových případů restitucí podle zákonů o navrácení majetku znovu vzniklým dobrovolným organizacím.

Ústavní soud posuzoval návrh skupiny poslanců na zrušení citovaných ustanovení uvedených zákonů z hlediska jejich souladu s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána, podle § 68 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb.

Pokud jde o právní úpravu restitucí, vycházely zákonodárné sbory ze zásadní koncepce, že sledování veřejných hodnot je vedeno myšlenkou, že cílem restitucí je zmírnění následků některých majetkových křivd způsobených v letech 1948 až 1989. Výslovně je tato koncepce vyjádřena v preambulích zákonů č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, a č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku. V posuzovaném případě jsou oprávněnými osobami, na rozdíl od jiných restitučních zákonů, osoby právnické. Okruh povinných osob zákonodárce vymezil způsobem, který vyjadřuje jeho legitimní politickou vůli na základě výše zmíněného principu, že cílem zákona je zmírnění následků některých křivd.

Ve své rozhodovací činnosti (např. nález z 2. dubna 1996 ve věci Pl. ÚS 47/95) Ústavní soud zastává názor, že zákonodárce nemůže být omezován při definování subjektů, na něž se zákon vztahuje. Ve věci Pl. ÚS 47/95 Ústavní soud vycházel ze stanoviska, že nejde o diferenciativní charakter právní normy, ale o součást vlastní definice oprávněných osob, což lze analogicky vztáhnout na nyní projednávanou věc, kde zákon definuje kategorii osob povinných. To, že zákonodárce mohl při vytváření zákona postupovat jinak, nelze samo o sobě považovat za zvýhodnění či znevýhodnění určité skupiny subjektů.

Ústavní soud se dále zabýval rozhodovací praxí obecných soudů v této oblasti a zjistil, že pod č. 9/1996 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, kterou za účelem sjednocování judikatury obecných soudů vydává Nejvyšší soud, byl publikován rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. května 1994 sp. zn. 13 Co 88/94, který obsahuje následující právní stanovisko:

„Podle ustanovení § 2 zákona č. 247/1991 Sb. se navracejí majetková práva České obci sokolské a ostatním znovu vzniklým dobrovolným organizacím, která jim byla odňata zákony č. 187/1949 Sb., č. 71/1952 Sb. a č. 68/1956 Sb., a to podle stavu k 31. březnu 1948.

Nároky na vrácení uvedených majetkových práv bylo třeba uplatnit u právního nástupce organizací uvedených v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. do 31. prosince 1991.

Povinným právním nástupcem je každý subjekt, který takový odňatý majetek ke dni účinnosti zákona č. 173/1990 Sb. držel.“

Z toho lze dovodit, že byl-li nárok na vrácení majetku řádně a včas uplatněn oprávněnou organizací u zákonem definovaného subjektu, je nerozhodné, jaké typy právního nástupnictví (sukcesi univerzální nebo singulární) restituční nároky sledují (např. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 15. května 1996 sp. zn. 7 Cmo 131/94).

Pokud jde o interpretaci zákona, Ústavní soud poukazuje na svůj nález ze dne 26. března 1996 Pl. ÚS 48/95, podle něhož v situaci, kdy určité ustanovení právního předpisu umožňuje dvě interpretace, přičemž jedna je v souladu s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle článku 10 Ústavy a druhá je s nimi v rozporu, není dán důvod zrušení tohoto ustanovení. Při jeho aplikaci je úkolem soudů interpretovat dané ustanovení ústavně konformním způsobem.

Podle názoru Ústavního soudu okruh subjektů povinných k navrácení majetku nově vzniklým dobrovolným organizacím není vymezen tak úzce, jak tvrdí navrhovatel, a povinným subjektem může být i stát, pokud se převzetím majetku odňatého podle uvedených zákonů stal právním nástupcem organizace uvedené v § 2 zákona č. 68/1956 Sb. a tento majetek držel v den účinnosti zákona č. 173/1990 Sb., tedy 1. června 1990.

Z uvedených důvodů Ústavní soud dospěl k závěru, že okruh povinných osob v uvedených zákonech byl stanoven na základě legitimní politické vůle zákonodárce a že napadená ustanovení citovaných zákonů nejsou v rozporu s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy a nenarušují ústavní pořádek České republiky.

Proto byl návrh skupiny poslanců podle § 70 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb. zamítnut.

Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

Předseda Ústavního soudu České republiky:

JUDr. Kessler v. r.

25

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 17. listopadu 1995 bylo v Praze podepsáno Memorandum o porozumění mezi vládou České republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska o vzájemné správní pomoci jejich celních správ.

Memorandum vstoupilo v platnost na základě svého článku 23 odst. 1 dnem 19. září 1996.

České znění Memoranda se vyhláší současně.

MEMORANDUM O POROZUMĚNÍ

mezi vládou České republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska
o vzájemné správní pomoci jejich celních správ

Vláda České republiky a vláda Spojeného království Velké Británie a Severního Irska:

vědomy si toho, že porušování celních předpisů poškozuje ekonomické, finanční a společenské zájmy jejich zemí;

vědomy si toho, že nezákonný obchod s omamnými a psychotropními látkami představuje nebezpečí pro veřejné zdraví a pro společnost;

vědomy si toho, jak je důležité zajistit přesné stanovení cel, daní a jiných poplatků vybíraných v souvislosti s dovozem či vývozem zboží a správně uplatňovat právní předpisy o zákazech, omezeních a kontrole;

přesvědčeny o tom, že úzká spolupráce jejich celních správ přispěje k předcházení porušování celních předpisů a k dosažení větší přesnosti při vybírání cel;

vážíce si mezinárodních dokumentů podporujících dvoustrannou vzájemnou spolupráci a především Doporučení Rady pro celní spolupráci z 5. prosince 1953 a 8. června 1971 a Úmluvy OŠN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami uzavřené ve Vídni dne 20. prosince 1988;

dospěly k této dohodě:

DEFINICE

Článek 1

Pro účely tohoto memoranda se rozumí:

- a) „stranou“ jeden ze států, jehož vláda toto memorandum podepsala;
- b) „celní správou“ v České republice Ministerstvo financí – Generální ředitelství cel a ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska Královský úřad pro cla a nepřímé daně;
- c) „celními předpisy“ zákony a jiné obecně závazné

právní předpisy, jejichž prováděním jsou celní orgány pověřeny;

- d) „celním deliktem“ jakékoliv porušení nebo pokus o porušení celních předpisů;
- e) „osobou“ jak fyzická, tak i právnická osoba, pokud z kontextu nevyplývá něco jiného.

PŘEDMĚT A FORMY SPOLUPRÁCE

Článek 2

1. Strany si poskytnou vzájemnou pomoc podle ustanovení tohoto memoranda prostřednictvím svých celních správ:

- a) aby zajišťovaly správné dodržování celních předpisů;
- b) aby předcházely, zkoumaly a potlačovaly celní delikty;
- c) v případech týkajících se předání dokladů o uplatňování celních předpisů.

2. Pomoc v rámci tohoto memoranda bude poskytována v souladu s právním řádem dožádané strany a v rámci působnosti a dosažitelných zdrojů příslušné celní správy.

3. Toto memorandum neumožňuje dožádané straně vymáhat cla, daně a další poplatky uvalené dožadující stranou.

4. Strany budou, pokud to považují za nezbytné a pokud to neodporuje jejich právnímu řádu, spolupracovat rovněž v těchto oblastech:

- a) usnadnění účinné koordinace mezi stranami, včetně výměny expertů a pověření úředníků udržovat přímý styk při plnění úkolů vyplývajících z tohoto memoranda;
- b) zavádění, rozvíjení a zdokonalování speciálních školicích programů pro svůj personál.

Článek 3

Celní správy obou stran si navzájem poskytnou seznamy zboží, které by mohlo být předmětem nelegálního obchodu mezi jejich územími. Tyto seznamy budou podle potřeby doplňovány.

Článek 4

Celní správa jedné strany poskytne na dožádání celní správě druhé strany informaci týkající se těchto záležitostí:

- a) zda zboží dovezené na území dožadujícího státu bylo z území dožádaného státu vyvezeno v souladu se zákonem;
- b) zda zboží vyvezené z území dožadujícího státu bylo dovezeno na území dožádaného státu v souladu se zákonem, a do jakého celního režimu tam bylo propuštěno, pokud propuštěno bylo.

Článek 5

1. Celní správa jedné strany poskytne z vlastního podnětu nebo na dožádání celní správě druhé strany zprávu a veškeré dostupné informace týkající se činností, prováděných nebo plánovaných, jejichž důsledkem by mohl být celní delikt na území druhé strany.

2. Pokud celní správa dožádané strany nemá požadovanou informaci, učiní podle vlastního uvážení a v souladu s ustanoveními svých celních předpisů kroky za účelem získání této informace.

Článek 6

Celní správy obou stran se budou navzájem informovat o nově odhalených metodách a prostředcích používaných při podloudnictví. Budou si zasílat kopie nebo výňatky ze zpráv popisující konkrétní používané metody.

Článek 7

Doklady uvedené v tomto memorandu mohou být nahrazeny údaji na nosičích informací vytvořených k tomuto účelu v jakékoliv formě umožňující jejich zpracování či přenos. Veškeré závažné informace týkající se výkladu či využití daného materiálu by měly být předány současně.

Článek 8

1. Originály spisů a dokladů budou požadovány pouze v těch případech, kdy by ověřené kopie byly považovány za nedostačující.

2. Originály zaslaných spisů a dokladů budou bezodkladně vráceny, nebudou-li již třeba.

ROZSAH SPOLUPRÁCE

Článek 9

1. Celní správa jedné strany, z vlastního podnětu nebo na základě písemného dožádání celní správy druhé strany a v souladu se svými právními předpisy, provádí dohled nad:

- a) osobami, o kterých existují závažné důvody domnívat se, že porušují nebo porušily celní předpisy;
- b) pohybem zboží, o kterém je známo, že by mohlo způsobit podstatné porušení celních předpisů;
- c) dopravními prostředky a kontejnery, o kterých existuje závažná domněnka, že byly, jsou nebo mohou být použity v rozporu s celními předpisy.

2. Výsledky takových zjištění budou sděleny celní správě druhé strany.

Článek 10

1. Celní správy obou stran si pro posílení stíhání nezákonného obchodu s omamnými a psychotropními látkami na základě žádosti nebo z vlastního podnětu vzájemně sdělují co nejrychleji veškeré informace týkající se:

- a) osob, které jsou podezřelé nebo o nichž je známo, že se podílejí na nezákonném obchodu s omamnými a psychotropními látkami;
- b) všech dopravních prostředků, o nichž je známo nebo o nichž existuje podezření, že jsou používány k nezákonné přepravě omamných a psychotropních látek;
- c) zjištěných podloudnických metod a nových úspěšných metod jejich odhalování.

2. Informace podle odstavce 1 tohoto článku budou sděleny prostřednictvím k tomu zvlášť určených míst vzájemně dohodnutých oběma celními správami.

Článek 11

1. Na žádost celní správy jedné strany provede celní správa druhé strany v souladu se svými právními předpisy veškerá úřední šetření týkající se operací, které jsou nebo se zdají být v rozporu s celními předpisy dožadující strany. Výsledky těchto šetření budou bez odkladu oznámeny celní správě, která o ně požádala.

2. Nemůže-li být dožádání zcela nebo částečně uspokojeno, dožadující celní správa o tom musí být písemně bez odkladu vyrozuměna.

Článek 12

Úředníci celní správy jedné strany, kteří jsou pověřeni šetřením celních deliktů, mohou být se souhlasem celní správy druhé strany přítomni při šetření a odhalování těchto celních deliktů, vedeném na území

dožádané strany, pokud se o tyto celní delikty zajímá celní správa dožadující strany.

POUŽITÍ INFORMACÍ A DOKLADŮ

Článek 13

1. Získané informace, sdělení a doklady budou použity výhradně pro účely tohoto memoranda, s výjimkou případů, kdy:

- a) celní správa jedné strany je povinna podle svých celních předpisů informovat buď příslušné orgány v kterémkoli jiném státu, nebo celní unii nebo oba o celních deliktech či podezření z deliktů; nebo
- b) celní správa poskytující strany dá výslovně písemně svůj souhlas s jiným použitím, jestliže zákony, kterými se řídí celní správa dožádané strany, takové další použití dovolují.

2. Žádostem, informacím, zprávám expertů a dalším sdělením předávaným celní správě jedné ze stran bude poskytována podle tohoto memoranda stejná ochrana, jaká je poskytována podobným dokladům a informacím podle právního řádu přijímající strany.

Článek 14

1. Celní správa přijímající strany může v souladu s účely a v rozsahu tohoto memoranda použít ve svých zápisech o důkazech, zprávách a svědectvích v soudním řízení a soudních žalobách jako důkaz informace a doklady získané podle tohoto memoranda.

2. Použití takovýchto informací a dokladů jako důkazu u soudu a význam, který jim bude přisouzen, budou stanoveny v souladu s právním řádem přijímající strany.

Článek 15

Informace týkající se všech záležitostí v rámci tohoto memoranda budou předávány pouze prostřednictvím úředníků pověřených jejich celní správou.

DORUČOVÁNÍ OZNÁMENÍ

Článek 16

1. Na základě žádosti celní správy jedné strany celní správa druhé strany doručí fyzické osobě či osobám bydlícím nebo právnické osobě či osobám sídlícím na jejím území doklady týkající se řízení a oznámí jim rozhodnutí příslušných orgánů dožadující strany při uplatňování svých celních předpisů.

2. Doručení dokladů podle tohoto memoranda se bude řídit právními předpisy dožádané strany, včetně všech tomu odpovídajících mezinárodních smluv, jimiž je dožádaná strana vázána. Žádost o doručení bude doplněna stručným obsahem dokladu.

3. Pokud si bude dožadující strana přát, může být doručení uskutečněno zvláštním způsobem za předpo-

kladu, že požadovaný postup odpovídá zákonům dožádané strany.

4. Důkaz o doručení může mít formu potvrzení datovaného a ověřeného pověřenou osobou nebo potvrzení vydaného příslušným orgánem dožádané strany, prokazujícího způsob a datum doručení.

VÝJIMKY Z POMOCI

Článek 17

1. Domnívá-li se celní správa jedné strany, že požadovaná pomoc by mohla narušit její suverenitu, bezpečnost, veřejný pořádek či jiné zájmy zásadního významu, včetně obchodních a hospodářských, může odmítnout poskytnutí této pomoci nebo ji může poskytnout pouze na základě splnění určitých podmínek.

2. Je-li pomoc odmítnuta, rozhodnutí a důvody odmítnutí musejí být dožadující celní správě neprodleně sděleny písemně.

Článek 18

Pokud celní správa jedné strany požaduje pomoc, kterou by nemohla poskytnout, pokud by o ni byla sama celní správou druhé strany požádána, upozorní na tuto skutečnost ve své žádosti. Splnění takovéto žádosti bude potom plně na rozhodnutí té strany, k níž byl požadavek o pomoc vznesen.

USTANOVENÍ O NÁVŠTĚVÁCH ÚŘEDNÍKŮ

Článek 19

Jestliže v rámci podmínek stanovených tímto memorandumem budou zástupci celní správy jedné strany přítomni na území druhé strany, musejí být vždy schopni předložit důkaz o svém služebním postavení. Nesmějí být v uniformě a nesmějí mít u sebe zbraň.

ZNALCI A SVĚDCI

Článek 20

Celní správa jedné strany může na žádost celní správy druhé strany pověřit své úředníky, aby vystoupili jako svědci nebo znalci v souvislosti s celními delikty v soudním či správním řízení na území druhé strany a aby poskytli takové spisy, doklady či jiné materiály nebo jejich ověřené kopie, které odhalili v rámci své služební činnosti. V žádosti o vystoupení musí být jasně uvedeno, o jaký případ jde a v jaké úloze má být úředník dotazován.

VÝDAJE

Článek 21

Strany se zřikají náhrady výloh spojených s prováděním tohoto memoranda s výjimkou výdajů na znalce a svědky, tlumočníky a překladatele, kteří nejsou zaměstnání ve státní správě.

USTANOVENÍ OBECNÁ A ZÁVĚREČNÁ

Článek 22

1. Toto memorandum se bude uplatňovat na území České republiky a na území Spojeného království Velké Británie a Severního Irska.

2. Pomoc poskytnutá na základě tohoto memoranda bude poskytována přímo mezi celními správami obou stran.

3. Celní správy obou stran se společně dohodnou na podrobnostech týkajících se provádění tohoto memoranda.

4. Celní správy obou stran se sejdou za účelem přezkoumání podmínek tohoto memoranda na konci pětiletého období ode dne, kdy toto vstoupí v platnost, pokud se písemně nedohodnou na tom, že takové přezkoumání není nutné a že vyřeší všechny rozpory, které by mohly vzniknout.

Za vládu
České republiky:

JUDr. Miroslav Kárník v. r.
generální ředitel Generálního ředitelství cel

ZAČÁTEK A UKONČENÍ PLATNOSTI

Článek 23

1. Toto memorandum vstoupí v platnost dnem, kdy si strany výměnou diplomatických nót vzájemně sdělily, že předpoklady požadované pro nabytí platnosti byly podle vnitrostátního práva každé strany splněny. Toto memorandum vstoupí v platnost dnem doručení pozdějšího z obou oznámení a uzavírá se na dobu neurčitou.

2. Každá ze stran může memorandum vypovědět písemně diplomatickou cestou. V takovém případě pozbude memorandum platnosti posledním dnem šestého měsíce po doručení oznámení o vypovězení druhou stranou.

Výše uvedený text je výrazem dohody mezi vládou České republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska.

Podepsáno v Praze dne 17. listopadu 1995 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a anglickém, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za vládu
Spojeného království Velké Británie
a Severního Irska:

Valerie Strachan v. r.
vedoucí Celní správy

26

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 5. března 1996 byla v Záhřebu podepsána Obchodní dohoda mezi vládou České republiky a vládou Republiky Chorvatsko.

Dohoda vstoupila v platnost v souladu se zněním svého článku 12 dnem 19. listopadu 1996.

České znění Dohody se vyhláší současně.

OBCHODNÍ DOHODA

mezi vládou České republiky a vládou Republiky Chorvatsko

Vláda České republiky a vláda Republiky Chorvatsko (dále nazývané „smluvní strany“) vedeny cílem rozvíjet obchodní a hospodářské vztahy mezi oběma státy v souladu s mezinárodní praxí a normami, přizpůsobující se světovým hospodářským procesům a jsouce přesvědčeny, že tato Dohoda vytvoří rámec, který posílí rozvoj obchodních vztahů, se dohodly takto:

Článek 1

Smluvní strany budou vzájemně podporovat a usnadňovat rozvoj obchodu mezi Českou republikou a Republikou Chorvatsko, který se bude uskutečňovat v souladu s ustanoveními této Dohody, jakož i právním řádem platným v každém ze států smluvních stran.

Článek 2

Smluvní strany si vzájemně poskytnou zacházení podle doložky nejvyšších výhod v souladu se zásadami Světové obchodní organizace (WTO) a ustanoveními Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT 1994), pokud jde o cla ukládaná při vývozu a dovozu výrobků a o dávky mající obdobné účinky a pokud jde o postupy a formality související s dovozem a vývozem výrobků pocházejících z území jejich států.

Ustanovení prvního odstavce tohoto článku se nevztahují na:

- a) výhody, které jedna ze smluvních stran poskytla nebo poskytne některému ze sousedních států k usnadnění pohraničního styku a obchodu;
- b) výhody, které jedna smluvní strana poskytla nebo poskytne třetím zemím na základě jejich členství v dohodách o oblasti volného obchodu, celní unii, nebo na základě jejich účasti v podobné regionální ekonomické dohodě nebo seskupení.

Článek 3

Smluvní strany si poskytnou zacházení podle doložky nejvyšších výhod v námořní dopravě, používání přístavů a tranzitu zboží.

Zacházení podle prvního odstavce tohoto článku se nebude vztahovat na lodě používané pro pobřežní nebo regionální dopravu.

Článek 4

Jestliže v důsledku nepředvídaného vývoje a účinku závazků, jež kterákoliv smluvní strana převzala podle ustanovení této Dohody, některý výrobek se dováží na území státu této smluvní strany v tak zvýšeném množství a za takových podmínek, že to působí nebo hrozí způsobit vážnou újmu domácímu výrobnímu odvětví na tomto území, které vyrábí obdobné nebo přímo soutěžící výrobky, má tato smluvní strana právo, pokud jde o takový výrobek, aby v rozsahu a po dobu potřebnou k zabránění takové újmy přijala ochranná opatření.

Smluvní strany mohou uplatnit přiměřená opatření i v případech prokázaného dumpingu při dovozu výrobků ze států druhé smluvní strany nebo při prokázaném subvencování dovážených výrobků.

Článek 5

Vzájemné dodávky zboží a poskytování služeb budou uskutečňovány na základě smluv a kontraktů uzavíraných mezi právníky a/nebo fyzickými osobami (dále nazývanými „subjekty“) států smluvních stran v souladu s platným právním řádem státu příslušné smluvní strany.

Žádná ze smluvních stran neponese odpovědnost za obchodní ujednání či závazky podle prvního odstavce tohoto článku, ke kterým se zavázaly fyzické nebo právnické osoby.

Článek 6

Všechny platby spojené s dodávkami zboží a poskytováním služeb, jakož i vzájemné převody plateb neobchodního charakteru se budou uskutečňovat ve volně směnitelných měnách a bez zbytečného prodlení v souladu s právním řádem států smluvních stran a pravidly mezinárodní bankovní praxe.

Článek 7

Smluvní strany si budou v souladu s mezinárodními smlouvami, kterými jsou obě smluvní strany vázány, poskytovat pomoc při organizování veletrhů, veřejných výstav a propagačních akcí a budou podporovat účast subjektů obou států na těchto akcích.

Smluvní strany v souladu s právním řádem platným v každém ze států smluvních stran osvobodí od cla a ostatních poplatků rovnocenného účinku dovoz následujících výrobků pocházejících z území jednoho ze států smluvních stran:

- a) propagačních materiálů, vzorků bez obchodní hodnoty;
- b) exponátů, náradí a výrobků potřebných k pořádání veletrhů a obchodních výstav, které nejsou určeny k prodeji.

Článek 8

Smluvní strany budou podporovat výměnu informací o právních předpisech souvisejících s obchodně politickým režimem obou států.

Článek 9

K dosažení cílů této Dohody smluvní strany ustaví Smíšenou komisi, která bude složena ze zástupců příslušných orgánů států smluvních stran. Komise se bude scházet v případě potřeby na základě žádosti jedné ze stran, střídavě na území jednoho ze států smluvních stran.

Za vládu
České republiky:
Prof. Ing. Václav Klaus CSc. v. r.
předseda vlády

Hlavními úkoly komise bude zejména:

- posuzovat provádění této Dohody a navrhopat doporučení k uskutečňování jejích cílů;
- navrhopat další opatření k podpoře rozvoje obchodních vztahů mezi státy smluvních stran.

Článek 10

Smluvní strany se zavazují, že budou vzájemně řešit zvláštním ujednáním otázky vyrovnání salda závazků a pohledávek vyplývajících z clearingového platebního styku.

Článek 11

Tato Dohoda může být měněna a doplňována vzájemnou dohodou smluvních stran.

Změny a doplňky musí být provedeny písemnou formou.

Článek 12

Tato Dohoda vstoupí v platnost dnem doručení pozdější noty, kterými si smluvní strany vzájemně potvrdí diplomatickou cestou, že byly splněny podmínky potřebné k jejímu vstupu v platnost v souladu s právním řádem států smluvních stran.

Tato Dohoda se sjednává na období pěti let od jejího vstupu v platnost a bude dále automaticky prodlužována vždy o další jeden rok. V případě, že se jedna ze smluvních stran rozhodne Dohodu vypovědět, musí o tom uvědomit diplomatickou cestou druhou smluvní stranu nejpozději šest měsíců před uplynutím doby platnosti Dohody.

Ustanovení této Dohody se použijí i po ukončení její platnosti pro všechny nesplněné závazky a ujednání, které byly uzavřeny na základě této Dohody v době její platnosti.

Dáno v Záhřebu dne 5. března 1996 ve dvou původních vyhotoveních, každé v jazyce českém a chorvatském, přičemž obě znění mají stejnou platnost.

Za vládu
Republiky Chorvatsko:
Zlatko Mateša v. r.
předseda vlády

27**SDĚLENÍ****Ministerstva zahraničních věcí**

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 5. prosince 1996 bylo v Bruselu přijato Smíšeným výborem Evropského společenství a Evropského sdružení volného obchodu (ES-ESVO) „Společný tranzitní režim“ Usnesení č. 5/1996, kterým se prodlužuje zákaz použití globální záruky, vydaný usneseními č. 1/1996 a č. 2/1996 Smíšeného výboru ES-ESVO „Společný tranzitní režim“.¹⁾

Usnesení č. 5/1996 vstoupilo v platnost na základě svého článku 2 dnem 5. prosince 1996 a tímto dnem vstoupilo v platnost i pro Českou republiku. Usnesení bude prováděno od 1. února 1997 po dobu šesti měsíců.

Do textu usnesení lze nahlédnout na Ministerstvu zahraničních věcí, Ministerstvu financí – Generálním ředitelství cel, oblastních celních úřadech a celních úřadech.

¹⁾ Úmluva o společném tranzitním režimu mezi zeměmi Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) a Evropským hospodářským společenstvím ze dne 20. května 1987 byla vyhlášena pod č. 179/1996 Sb. Usnesení č. 1/1996 a č. 2/1996 Smíšeného výboru Evropského hospodářského společenství a Evropského sdružení volného obchodu (EHIS-ESVO) k provádění článku 34 (a) přílohy II ze dne 5. července 1996 byla vyhlášena pod č. 211/1996 Sb.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 00 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 37 69 71 a 37 88 77, fax (02) 37 88 77 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 07/525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha činí 2300,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. – **Drobný prodej** – **Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** GARANCE-Q, Koliště 39, Knihkupectví ČS, Kapucínské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** Prospektum, Kněžská 18, SEVT, a. s., Krajinská 38; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořická 405; **Chomutov:** DDD Knihkupectví-Antikvariát, Ruská 85; **Jihlava:** VIKOSPOL, Smetanova 2; **Kadaň:** Knihařství – Přibílková, J. Švermy 14; **Karlovy Vary:** SEVT, a. s., Sokolovská 53; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Kolín 1:** Knihkupectví U Kašků, Karlovo nám. 46; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Kniha M + M, Lipová 806, Knihkupectví Růžicka, Šefířková 529/1057; **Olomouc:** BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Dr. Šmerala 27; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414, Knihkupectví Z. Petrová, Pasází Sv. Jana a Za Pasází; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** ALBERTINET, Revoluční 1/655, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NADATUR, Hybernská 5, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** B. Wellemínová, Dittrichova 13; **Praha 4:** Abonentní tiskový servis, Zdiměřická 1446/9, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Verdunská 1; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60; **Praha 10:** BMSS START, areál VÚ JAWA, V Korytech 20; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** Arbor Sokolov, a. s., Nádražní 365; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Teplíce:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** 7 RX, s. r. o., Mírová 4; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Zlín-Louky:** INFOSERVIS, areál Telekomunikačních montáží; **Zlín-Malenovice:** M. K.-HESPO, areál Pozemních staveb; **Znojmo:** Knihkupectví Houdková, Divišovo nám. 12; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.